

NOTAT

Dato: 19. december 2014

Sag: BITE-14/09801

Sagsbehandler: /LR/MC

Godkendelse af Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommunes indtræden i HOFOR Spildevand Holding A/S

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 24. november 2014 en anmeldelse af en fusion mellem HOFOR Spildevand Holding A/S, Brøndby Kloakforsyning A/S og Vallensbæk Kloakforsyning A/S, jf. konkurrencelovens § 12 b. Ifølge § 12 h, stk. 5, 3. pkt. løber fristerne i § 12 d, stk. 1, fra den dag, hvor styrelsen udover en fuldstændig anmeldelse har modtaget dokumentation for betaling af gebyret for anmeldelsen. Fristerne begyndte at løbe den 10. december 2014.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

1. Transaktionen

Transaktionen indebærer, at der sker en kapitalforhøjelse i HOFOR Spildevand Holding A/S, hvormed Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune hver især tegner nye aktier i HOFOR Spildevand Holding A/S mod apportindskud af hver kommunes aktier i deres respektive spildevandsselskaber i HOFOR Spildevand Holding A/S.

Dermed indebærer transaktionen, at Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune indskyder deres respektive spildevandsselskaber som datterselskaber til HOFOR Spildevand Holding A/S, hvorved Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune bliver medejere af HOFOR Spildevand Holding A/S sammen med de seks oprindelige ejerkommuner.

I forbindelse med transaktionen skyder de to kommuner endvidere deres respektive aktieposter i BIOFOS Holding A/S ind i HOFOR Spildevand Holding A/S.

Spildevandsselskaberne er aktive på markedet for afledning af spildevand og varetager i den forbindelse afledning af spildevand fra husholdninger, erhvervsvirksomheder, offentlige institutioner mv.

De enkelte spildevandsselskaber ejer spildevandsafledningsnettet (kloaknettet) i hver deres forsyningsområde. Spildevandsafledningsnettene er på visse områder forbundet på tværs af kommunegrænserne fx til brug for transport til renseanlæg.

Formålet med den fælles spildevandskoncern er at kunne håndtere ekstremregn og oversvømmelser ved at samle kompetencerne på området, fokusere på energibesparelser og følgevirkninger af klimaforandringer og foretage investeringer, hvor det er mest hensigtsmæssigt ud fra en helhedsbetragtning.

Gennem HOFOR Spildevand Holding A/S forpligter ejerkommunerne sig til loyalt at varetage hinandens interesser, således at spildevandskoncernen under iagttagelse af armslængdeprincippet samlet set varetager ejerkommunernes fælles interesser.

Spildevandsselskaberne står over for væsentlige udfordringer i forhold til oversvømmelser, miljø, kvalitet og økonomi. Det vurderes, at udfordringerne stiller store krav til spildevandsselskaberne om omfattende investeringer og koordinering af initiativerne på spildevandsområdet. Hermed er spildevandsselskaberne i stigende grad afhængige af hinanden.

Før fusionen har de seks ejerkommuner *de facto* fælles kontrol med HOFOR Spildevand Holding A/S på trods af, at Københavns Kommune gennem HOFOR Holding A/S ejer 69 pct. af aktierne. At der er tale om fælles kontrol på et *de facto* grundlag skyldes blandt andet, at ejerkommunerne som beskrevet ovenfor er gensidigt afhængige af hinanden i forhold til den fremtidige planlægning af fx initiativer vedrørende klimatilpasning – som hver kommunalbestyrelse i sin egenskab af myndighed træffer politiske beslutninger om.

Som følge af den indbyrdes afhængighed mellem kommunerne og konstruktionen af HOFOR Spildevand Holding A/S har hver ejerkommunerne mulighed for at udøve afgørende indflydelse på HOFOR Spildevand Holding A/S og det vurderes på den baggrund, at kommunerne har fælles kontrol med HOFOR Spildevand Holding A/S.

Efter fusionen vil Københavns Kommune eje 61 pct. af aktierne i HOFOR Spildevand Holding A/S. Den indbyrdes afhængighed og selskabets konstruktion vil ikke blive ændret som følge af fusionen. Det vurderes derfor, at fusionen vil føre til, at de nu otte ejerkommuner har fælles kontrol med HOFOR Spildevand Holding A/S.

Videre vurderes det, at HOFOR Spildevand Holding A/S er et selvstændigt fungerende joint venture, jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fusionsgodkendelse af 29. oktober 2012 omhandlende de seks oprindelige ejerkommuners stiftelse af HOFOR Spildevand Holding A/S

Det skyldes især, at spildevandskoncernen varetager samtlige de funktioner, som almindeligvis varetages af selskaber, der er aktive på markedet for afledning af spildevand.

Endelig vurderes det, at transaktionerne er indbyrdes betingede og afhængige af hinanden. Derudover er det ejerne af HOFOR Spildevand Holding A/S, der har ønsket at udvide HOFOR Spildevand Holding A/S med spildevandsselskaberne fra Brøndby Kommune og Vallensbæk

Kommune. Det er derfor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der er tale om én samlet anmeldelsespligtig fusion.

I forbindelse med Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommunes indtræden som ejere i HOFOR Spildevand Holding A/S skyder de to kommuner endvidere deres respektive aktieposter i BIOFOS Holding A/S ind i HOFOR Spildevand Holding A/S.

Efter transaktionen vil Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune, sammen med de seks øvrige ejerkommuner i HOFOR Spildevand Holding A/S, have et indirekte ejerskab af BIOFOS Holding A/S, der varetager rensning af spildevand.

Parterne har oplyst, at Brøndby Kommunes og Vallensbæk Kommunes indskud af deres aktier i BIOFOS Holding A/S i HOFOR Spildevand Holding A/S ikke ændrer ved den fælles kontrol som samtlige ejerkommuner har med BIOFOS Holding A/S. Hermed udgør overdragelsen af aktierne i BIOFOS Holding A/S til HOFOR Spildevand Holding A/S ikke en særskilt fusion.

2. Parterne og deres aktiviteter

HOFOR Spildevand Holding A/S, Brøndby Kloakforsyning A/S og Vallensbæk Kloakforsyning A/S ejer spildevandsafledningsnettet (kloaknettet) i hvert deres geografiske område, jf. pkt. a.) – c.) nedenfor.

Spildevandsselskaberne har ansvaret for, at spildevandet når frem til rensesanlæggene. I hovedstadsområdet har de enkelte kommuner ikke deres eget renselanlæg. I stedet varetages rensningen af spildevandet fra spildevandsselskaberne af BIOFOS-koncernen, jf. pkt. d.) nedenfor.

a.) HOFOR Spildevand Holding A/S

HOFOR Spildevand Holding A/S ejer før fusionen følgende datterselskaber, der udgør koncernens spildevandsselskaber:

- HOFOR Spildevand Albertslund A/S
- HOFOR Spildevand Dragør A/S
- HOFOR Spildevand Herlev A/S
- HOFOR Spildevand Hvidovre A/S
- HOFOR Spildevand København A/S
- HOFOR Spildevand Rødovre A/S

Før fusionen ejer HOFOR Spildevand Holding A/S endvidere 61,45 pct. af aktierne i BIOFOS Holding A/S.

HOFOR Spildevand Holding A/S er ultimativt ejet af følgende seks kommuner: Albertslund Kommune, Dragør Kommune, Herlev Kommune, Hvidovre Kommune, Københavns Kommune og Rødovre Kommune.

b.) Brøndby Kloakforsyning A/S

Brøndby Kloakforsyning A/S ejer spildevandsafledningsnettet (kloaknettet) i Brøndby Kommune. Brøndby Kloakforsyning A/S er ejet af Brøndby Kommune, der også ejer 4,7 pct. af aktierne i BIOFOS Holding A/S.

c.) Vallensbæk Kloakforsyning A/S

Vallensbæk Kloakforsyning A/S ejer spildevandsafledningsnettet (kloaknettet) i Vallensbæk Kommune. Vallensbæk Kloakforsyning A/S er ejet af Vallensbæk Kommune, der også ejer 1,5 pct. af aktierne i BIOFOS Holding A/S.

d.) BIOFOS-koncernen

BIOFOS Holding A/S ejer de selskaber, der står for rensningen af spildevand for bl.a. de fem af medejerkommunerne af HOFOR Spildevand Holding A/S.

BIOFOS Holding A/S er ultimativt ejet af Albertslund Kommune, Ballerup Kommune, Brøndby Kommune, Dragør Kommune, Herlev Kommune, Hvidovre Kommune, Frederiksberg Kommune, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Ishøj Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Lyngby-Taarbæk Kommune, Københavns Kommune, Rødovre Kommune og Vallensbæk Kommune.

3. Jurisdiktion

Efter fusionen vil HOFOR Spildevand Holding A/S være ultimativt ejet af 8 kommuner. De 8 kommuners omsætning i 2013 opgjort ved kommunernes drifts- og anlægsudgifter til art 1,2 og 4 er angivet i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Opgørelse af de 8 kommuners omsætning i 2013

<i>Drifts- og anlægsudgifter, art 1,2 og 4 i 2013</i>	<i>[1.000 kr.]</i>
København	33.572.711
Dragør	799.256
Albertslund	2.309.575
Brøndby	2.285.549
Herlev	1.625.126
Hvidovre	3.128.705
Rødovre	2.547.300
Vallensbæk	812.447
I alt	47.080.669

Omsætningen for hhv. Brøndby Kloakforsyning A/S, Vallensbæk Kloakforsyning A/S og HOFOR Spildevand Holding A/S er angivet nedenfor, jf. tabel 2.

Tabel 2. Omsætning for spildevandsselskaberne i 2013

	Brøndby Kloak- service A/S [1.000 kr.]	Vallensbæk Kloak- service A/S [1.000 kr.]	HOFOR Spildevand Holding A/S [1.000 kr.]
Omsætning i 2013	41.126	20.828	695.635

Den samlede HOFOR-koncern havde en omsætning på 4,4 mia. kr. i 2013. Eftersom de deltagende virksomheders omsætning overstiger omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, er der tale om en fusion omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol.

Nærværende fusion opfylder ikke kriterierne for en forenklet anmeldelse, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-3, i bekendtgørelse nr. 1005 af 15. august 2013 om anmeldelse af fusioner. Fusionen er derfor anmeldt almindeligt.

4. Relevante markeder

4.1 Markedet for afledning af spildevand

Ifølge parterne kan der afgrænses et *relevant produktmarked* for afledning af spildevand gennem afledningsnet – såvel distribution som transmissionsnet – til rensaanlæggenes ejendom.

Det er endvidere parternes vurdering, at det tilhørende *geografiske marked* kan afgrænses i overensstemmelse med rækkevidden af fusionsparternes eksisterende distributionsnet inden for kommunegrænserne. Hertil kommer rækkevidden af de transmissionsnet i BIOFOS Lynettefællesskabets opland, som ejes af nogle af HOFOR Spildevand Holding A/S' datterselskaber. Transmissionsnettet forbinder distributionsnettet til rensaanlæggene.

Parternes afgrænsning af et relevant marked for afledning af spildevand er i overensstemmelse med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fusionsgodkendelse af 29. oktober 2012 omhandlende de seks oprindelige ejerkommuners stiftelse af HOFOR Spildevand Holding A/S.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der *ikke* er sket ændringer på markedet, der kan begrunde en ny markedsafgrænsning.

4.2 Markedet for rensning af spildevand

Ifølge parterne kan der afgrænses et *relevant produktmarked* for rensning af spildevand.

Parterne fremhæver endvidere, at det ikke er nødvendigt at afgrænse *det geografiske marked* endeligt, da fusionen ikke får betydning på markedet for rensning af spildevand.

Med fusionsgodkendelse af 16. august 2013 vedr. etableringen af BIO-FOS-koncernen fremhævede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at det *geografiske marked* kan afgrænses til renskoncernens opland givet ved de kommuner, der leverer til spildevand til renskoncernen eller bredere. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen lod dog den endelige markedsafgrænsning stå åben, da Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderede, at fusionens virkning på markedet ikke er afhængig af den geografiske markedsafgrænsning.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der *ikke* er sket ændringer på markedet, der kan begrunde en ny markedsafgrænsning.

4.3 Vurdering af de relevante markeder

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at eftersom fusionen ikke vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, uanset hvor snævert markedet/markederne afgrænses, kan markedsafgrænsningen i denne sag dog stå åben.

5. Vurdering af fusionen

Indlemmelsen af spildevandsafledningsnettene i Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune i HOFOR Spildevandskoncernen skaber ikke horisontale overlap, men udvider alene spildevandsafledningsnettet i spildevandskoncernen.

Spildevandsselskaberne står over for væsentlige udfordringer i forhold til oversvømmelser, miljø, kvalitet og økonomi. Det vurderes, at udfordringerne stiller store krav til spildevandsselskaberne om omfattende investeringer og koordinering af initiativerne på spildevandsområdet. Hermed er spildevandsselskaberne i stigende grad afhængige af hinanden.

Det vurderes derfor, at fusionen vil kunne føre til effektivitetsgevinster gennem bl.a. øget udnyttelse af stordriftsfordele og mere effektive investeringer i de kommunale spildevandsnet.

Den maksimale slutbrugerpris på afledning og rensning af spildevand reguleres gennem prislofter af Forsyningssekretariatet. Fusionen vil derfor ikke kunne påvirke konkurrencen på markedet.

Reguleringen indebærer, at effektiviseringsgevinsterne ved fusionen vil komme slutbrugerne til gode, idet effektiviseringsgevinsten alene kan anvendes til nedsættelse af selskabets forbrugerpriser, miljøforbedringer eller til investering i selskabets aktiviteter med vand- og spildevandsforsyning, herunder teknologi, og konsolidering i form af forbedringer af infrastruktur.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det således Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at fusionen ikke giver anledning til indsigelser.

6. Konklusion

Idet fusionen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke giver anledning til indsigelser, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkendt fusionen efter en forenklet sagsbehandling, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 7.

Godkendelsen er givet under forudsætning af, at de oplysninger, der kan tilskrives de deltagende virksomheder, er korrekte, jf. konkurrencelovens § 12 f, stk. 1, nr. 1.